

Letopisy krále Sinacheriba (704–681 př. n. l.)

Boje s Marduk-apla-iddinou II.

*Sinacherib, velký král, mocný král,
král Asýrie, král, jenž nemá sobě rovného,
zbožný pastýř, jenž uctívá velké bohy,
strážce pravdy, jenž miluje spravedlnost,
jenž poskytuje pomoc, jenž kráčí na pomoc slabému
a usiluje o dobré skutky,
dokonalý muž, odvážný válečník,
nejpřednější mezi všemi vladaři,
uzda, která krotí neposlušné,
jenž sráží bleskem nepřátele.*

*Aššur, veliká hora, mi daroval kralování, jemuž není rovno
a učinil mé zbraně mocnějšími
než (zbraně) všech, kdo sedí na trůnech.*

*Na počátku mého kralování,
když jsem usedl na vladařský trůn
a převzal jsem vládu nad lidem Asýrie
v poslušnosti a míru,
(tehdy) Marduk-apla-iddina (II.),
král Karduniaše, zlý nepřítel,
povstalec se zrádcovskou myslí,
zloduch, který vskutku páchá zločiny,
uzavřel přátelství se Šutruk-Nahhuntem (II.), Elamitou,
zahrnul ho zlatem, stříbrem a drahokamy,
a neustále žádal posily.*

*Svého generála Imbappu spolu se svým mohutným vojskem,
Tannánua, svého „třetího muže“,
10 velitelů jednotek, spolu se Sutejcem Nergal-násirem,
neohroženým v bitvě,
80 000 lučištníků a kopiníků,
s nimi 850 válečných vozů a koní,
poslal na pomoc do země sumerské a akkadské.*

*A on, zlý Chaldejec,
zloduch, potomek zabijáků,
shromáždil Uruk, Larsu, Ur, Eridu, ...
(následuje seznam měst),
země Bít Jakín, Bít Amukkáni,
Bít Šiláni, Bít Ša'alli a Bít Dakkúri, všechny Chaldejce,
(následuje seznam aramejských kmenů),
nepoddajné Aramejce, kteří neznají (strach ze) smrti,
Nippur, Dilbat, Marad,
Kiš, Chursagkalamu,
Babylon, Borsippu a Kutu,*

celý Karduniaš, a připravil je k bitvě.

*Když mi podali zprávu o jeho zlých skutcích,
já, Sinacherib, pozorný muž ze širé krajiny (?),
jsem se rozzuřil jako lev
a nařídil jsem pochod do Babylonu,
abych se s ním utkal.*

*On, ztělesněný zlý démon,
se doslechl o pochodu mého vojska
a posílil své armády o koně,
o elamské, aramejské a chaldejské lučištníky,
spolu s Nergal-násirem a 10 veliteli jednotek krále elamského,
kteří neznají (strach ze) smrti,
a s nesčetnými oddíly.
Shromáždil své oddíly v Kutě
a přikázal jim, aby na hlídkách očekávali příchod mého vojska.*

*Uspořádal jsem své síly.
20. dne měsíce šabátu (XI. měsíc)
jsem jako divoký býk vyvedl své oddíly z Aššuru.
Nečekal jsem na svou hlavní armádu ani na zadní voj.
Poslal jsem napřed do Kiše
svého vrchního eunucha a guvernéry provincií
s rozkazem:
„Vydejte se za Marduk-apla-iddinou
a dávejte na něj bedlivě pozor!“*

*Uviděl mé guvernéry provincií,
vyšel ze Zababovy brány se všemi svými oddíly
a na pláni kišské svedl bitvu s mými hodnostáři.
Nepřítel přemohl mé hodnostáře v bitvě
a oni mu nedokázali vzdorovat.
Poslali svého posla za mnou do okolí Kutý.*

*V zuřivosti svého srdce
jsem zahájil prudký útok na Kutu,
pobil jsem (nepřátelské) bojovníky kolem hradeb jako ovce
a zmocnil jsem se města.
Vyvedl jsem koně,
elamské, aramejské a chaldejské lučištníky,
elamské velitele i Nergal-násira
spolu s obyvateli města, kteří se provinili,
a připočítal jsem je ke kořisti.*

*Zuřil jsem jako lev
a běsnil jsem jako povodeň.
Se svými nelítostnými bojovníky
jsem vyrazil do Kiše proti Marduk-apla-iddinovi.
A on, zloduch,*

*již z dálky spatřil oblak prachu, zviřeného mými oddíly,
a padl na něj strach.
Opustil všechny své jednotky
a uprchl do země Guzummánu.*

*Porazil jsem Tannánua
spolu s elamskými, chaldejskými a aramejskými oddíly,
které mu stály po boku
a přišly mu na pomoc,
a rozprášil jsem jeho síly.
Zajal jsem živého Adinua,
synovce Marduk-apla-iddiny,
spolu s Basqánuem,
bratrem Jati'e, královny Arabů,
i s jejich vojsky.
Ukořistil jsem válečné vozy, povozy,
koně, muly, osly, dromedáry i drabaře,
které opustil během bitvy.*

*S radostným srdcem a rozzářenou tváří
jsem spěchal do Babylonu
a vstoupil jsem do paláce Marduk-apla-iddiny,
abych se tam zmocnil bohatství a majetku.
Otevřel jsem jeho pokladnici
a odnesl jsem zlato, stříbro,
zlaté a stříbrné předměty,
drahokamy, lůžka, křesla,
nosítka, jeho královské emblémy zdobené zlatem a stříbrem,
všechny druhy bohatství a majetku bez počtu,
velký poklad,
jeho manželku, jeho palácové ženy,
služebnice, eunuchy, dvořany,
komorníky, zpěváky, zpěvačky,
palácové služebníky, kteří pozvedali jeho vladařskou mysl,
všechny řemeslníky, kolik jich tam bylo,
jeho palácové hodnostáře,
a připočetl jsem ke ke kořisti.*

*Pospíchal jsem za ním do země Guzummánu
a poslal jsem své bojovníky
do nitra močálů a bažin.
Pět dní po něm pátrali,
ale neobjevili jeho úkryt.
V širé krajině jsem shromáždil zbytek jeho koní a oddílů,
které byly vysílené
a nešly s ním,
nýbrž se rozutekly jako jeleni.*

Boje s Elamity

*Při mém osmém tažení,
poté, co se Šúzubu vzbouřil,
a Babyloňané, zlí démoni,
uzavřeli městské brány,
a jejich srdce osnovala odpor;
tehdy Chaldejec Šúzubu, slaboch,
jenž nemá odvahu,
otrok, podřízený místodržiteli města Lachiru,
kolem něj se shromáždili uprchlí Aramejci,
zběhové, zabijáci a loupežníci.
Sestoupili do bažin a podnítli vzpouru.*

*Avšak já jsem je úplně obklíčil
a ohrozil jsem jejich životy.
Kvůli strachu a hladu uprchl do Elamu.
Když (tam) proti němu vyvstalo spiknutí a zrada,
spěšně odešel z Elamu
a vstoupil do Šuanny.
Babyloňané ho posadili na trůn,
na nějž neměl nárok,
a svěřili mu vládu nad Sumerem a Akkadem.*

*Otevřeli pokladnici Esagily
a zlato i stříbro, náležející Mardukovi a Sarpánítum,
odnesli majetek chrámů svých bohů,
a poslali ho jako dar Chumban-nimenovi,
králi elamskému,
jenž nemá rozum ani soudnost,
a řekli mu:
„Shromáždí své vojsko, rozbij svůj polní tábor,
spěchej do Babylónu a stůj nám po boku!
Důvěřujeme ti!“*

*Ten Elamita,
jehož města jsem dobyl a obrátil v sutiny
při mém dřívějším tažení proti Elamu,
bez rozmýšlení přijal jejich dary,
shromáždil svou armádu a polní ležení,
připravil své válečné vozy i povozy
a zapřáhl do nich své koně a muly.*

*Povolal k sobě země Parsuaš, Anzan, Pašeru...
(následuje výčet zemí)
početný oddíl vazalů.
Všichni se vydali na cestu k Akkadu.
Při příjezdu do Babylónu
si vyměnili pozdravy se Šúzubuem,
chaldejským králem Babylónu,*

a spojili své oddíly.

*Jako jarní přívál sarančí
povstali, aby proti mně zahájili boj.
Prach, který zvířili svýma nohama,
zakryl širé nebe
jako hustá mračna při bouři.
Shromáždili se v bojovém šiku
u města Chalulé na březích Tigridu.
Uzavřeli mi cestu a vyzvali mě k boji.*

*Obrátil jsem se na Aššura, Sína, Šamaše,
Béla, Nabúa, Nergala,
Ištar z Ninive, Ištar z Arba'ilu,
na bohy, kteří mi pomáhají,
abych porazil mocného nepřítele.
Brzy vyslyšeli mé modlitby
a přišli mi na pomoc.
Rozběsnil jsem se jako lev,
oblékl jsem si zbroj,
na hlavu jsem si nasadil bitevní přilbu.
Do svého skvělého bitevního vozu,
který sráží nepřátele,
s rozhněvaným srdcem jsem rychle nastoupil.
Mocný luk, který mi svěřil Aššur,
jsem uchopil do rukou.
Šípy, které probodnou hrdlo,
jsem popadl.
Na celé vojsko zlých nepřátel
jsem vykřikl hlasitě jako bouře,
jako Adad jsem zařval.*

(...)

*Rychle jsem je pobil
jako tučné býky na provaze
a ušetřil jsem jim porážku.
Podřízl jsem jim hrdla jako ovcím.
Přesekl jsem jejich vznešené krky jako provazy.
Jako mohutnou povodeň po jarních deštích
jsem nechal téci jejich krev po širé zemi.
Rychlí koně, zapřažení do mého vozu,
se nořili do záplav jejich krve
jako do řeky.
Kola mého bitevního vozu,
který sráží zloduchy a ničemy,
byla potřísněna krví a výkaly.
Mrtvolami jejich válečníků
jsem naplnil step jako trávou.
Uřezal jsem jim dolní rty*

*a jejich důstojnost jsem zničil.
Uřezal jsem jim ruce
jako rostliny v měsíci simánu\$.
Náramky a praky
z čistého zlata a stříbra
z jejich rukou jsem si vzal.
Ostrými meči jsem přesekl jejich opasky
a vzal jsem jim zlaté a stříbrné dýky,
které nosili u pasu.*

*Zbytek jejich hodnostářů,
spolu s Nabú-šum-iškunem,
synem Marduk-apla-iddiny,
který se k nim přidal
a kterého ochromil strach z mého válčení,
jsem chytil vlastníma rukama
uprostřed bitvy.*

*Dopadl jsem válečné vozy i s koňmi,
jejichž posádky byly pobity
na začátku velké bitvy,
a které byly ponechány samy sobě
a pobíhaly sem a tam
až do vzdálenosti dvou dvouhodin.*

*Toho Chumban-nimenu, krále elamského,
spolu s králem Babylonu
a s chaldejskými velmoži,
kteří mu stáli po boku,
jako býk přemohl strach z mého válčení.
Opustili své stany
a aby si zachránili život,
šlapali po tělech bojovníků.
Srdce jim tlouklo jako pronásledovaným holoubatům.
Vypouštěli krvavou moč
a ve svých válečných vozech zanechali výkaly.*

*Poslal jsem své válečné vozy a koně,
aby je pronásledovali.
Ty, kteří prchali, aby si zachránili život,
pobili (mí vojáci) zbraněmi,
kdekoliv je dopadli.*

Dobytí a zničení Babylonu (689 př. n. l.)

*V tomto roce, kdy byl otevřen tento kanál,
který jsem vykopal,
jsem na pláni u města Chalulé
vytyčil bojovou linii s Chumban-nimenou,*

králem země elamské,
a babylonským králem
spolu s početnými králi horských krajin
a Přímoří, kteří byli jejich spojenci.

Na rozkaz boha Aššura,
velkého pána, mého pána,
jsem vpadl do jejich středu jako prudký šíp
a odrazil jsem jejich vojska.
Rozmetal jsem jejich shromážděné vojsko
a rozprášil jejich síly.

Uprostřed bitvy jsem zajal živé velmože elamského krále,
včetně Nabú-šuma-iškuna,
syna Marduk-apla-iddiny (II.),
krále země Karduniaš.
Hrůza z urputného boje se mnou
zachvátila krále Elamu a babylonského krále
a oni vypustili výkaly do svých válečných vozů.
Aby si zachránili život,
uprchli do své země a už se nikdy nevrátili, (řkouce):
„Snad se asyrský král Sinacherib tak rozzlobí,
že se vrátí do Elamu.“

Děs (a) hrůza padla na všechny Elamity
a oni opustili svou zemi,
a (pak), aby zachránili své životy,
se uchýlili do drsných hor jako orli
a jejich srdce tloukla jako (srdce) pronásledovaných ptáků.
Dokud nezemřeli, nevydali se na cestu (zpět)
a už nikdy neválčili.

Při svém druhém tažení jsem rychle táhl k Babylonu,
který jsem hodlal dobýt,
a (pak) jsem se přehnal jako bouře
a zahalil ho jako hustá mlha.
Oblehl jsem město,
pak jsem ho pomocí podkopů
a žebříků dobyl (a) vyplnil.
Jeho obyvatele, mladé ani staré, jsem neušetřil
a jejich mrtvolami jsem zaplnil městská náměstí.
Živého jsem odvedl do své země Šúzubua,
babylonského krále,
spolu s jeho rodinou (a) jeho [...].

Majetek toho města,
stříbro, zlato, drahokamy, majetek (a) nemovitosti,
jsem předal svému lidu
a oni si jej ponechali pro sebe.
Můj lid ukořistil a rozbil bohy,

kteří v něm žili,
a (pak) si vzal jejich (majetek) (a) vlastnictví.
Boha Adada (a) bohyni Šalu,
bohy města Ekallátum,
které Marduk-nádin-achché, král Akkadu,
za vlády Tiglat-pilesara (I.), krále asyrského,
ukořistil a přivedl do Babylónu,
jsem po 418 letech nechal vyvést z Babylónu
a vrátil jsem je do města Ekallátum,
na jejich místo.

Město a domy od základů až po cimbuří
jsem zničil a rozbořil, ohněm spálil.
Vnitřní i vnější hradby,
chrámy, zikkurrat z cihel a hlíny,
vše, co tam bylo, jsem rozmetal
a vrhl do kanálu Arachtu.
Středem tohoto města jsem vyhloubil příkopy.
Území (města) jsem zaplavil vodou
a zničil jsem ho do základů.
Způsobil jsem větší zkázu než povodeň.
Aby v budoucích dnech
nebylo možno rozeznat polohu tohoto města a chrámů,
odplavil jsem ho vodou
a proměnil jsem tak,
že vypadalo jako louka.

Přestavba Ninive

Tehdy Ninive, vznešené kultovní místo,
město milované bohyní Ištar,
v němž se provádějí všechny obřady pro bohy a bohyně,
pevný základ a trvalé místo,
jehož plán byl nakreslen hvězdnou oblohou,
a jehož uspořádání bylo viditelné odedávna,
skvělé místo a sídlo tajných nauk, v němž jsou přítomny
všechny druhy řemesel, obřadů a tajemství Lalgaru,

v němž odpradávná
dřívější králové, mí předkové,
panovali nad Asýrií
a vládli poddaným Enlilovým,
a kde každoročně, bez přestání,
přijímali tributy od králů všech světových stran,

ale žádný z nich se nestaral a nevěnoval péči
paláci v nitru (města), sídlu královské moci,
jehož plocha byla příliš malá,
a žádný z nich neusiloval a nesnažil se

*narovnat městské ulice a rozšířit náměstí,
vyčistit řeku a vysázet parky.*

*Já, Sinacherib, král Asýrie,
jsem se rozhodnutím bohů ujal této práce
a zaměřil jsem na ni svou mysl.
Deportoval jsem lid Chaldeje, Aramejce,
zemi Mannejců, země Que a Chilakku,
které se nechtěly podrobit mému jhu,
a nechal jsem je nosit košíky a vyrábět cihly.
Dal jsem nařezat rákosí v Chaldeji
a nechal jsem je dopravit
cizími vojáky, které jsem porazil.*

*Starý palác, jehož delší strana
měřila třicet nindanu
a jehož kratší strana
měřila deset nindanu,
který dali postavit dřívější králové, mí předkové,
ale jehož stavbu provedli nepatřičně,
a kolem něhož odedávna tekla řeka Tebilti,
jež způsobila erozi jeho základů
a oslabila jeho stavbu,
tento malý palác jsem dal úplně zbourat,
napravil jsem tok řeky Tebilti
a nechal ji téci.*

(...)

*Dal jsem jako své královské sídlo
postavit palác ze slonoviny, ebenu,
zimostrázu, stromu musukkannu,
cedru, cypřiše, jalovce, terebintu,
(a nazval jsem ho) Egalzagdunutukua.*

*Zastřešil jsem je trámy z cedrů,
rostoucích v pohoří Amanus,
které byly s námahou dopraveny z dalekých hor.
Upevnil jsem pásy ze zářícího bronzu
ke vznešeným branám z cypřišového dřeva,
jehož vůně je příjemná při jejich otevírání i zavírání,
a brány jsem vsadil do vchodů.*

*Pro své vladařské potěšení
jsem dal uvnitř postavit sloupovou síň,
repliku chetitského paláce,
jež se nazývá bit hilāni
v jazyce země Amurru.*

Osm kráčejších lvů,

*naplněných září,
umístěných jeden proti druhému,
kteří byli zhotoveni z 11 400 talentů blyštivé mědi,
odlité bohem Ninagalem,
nad těmito sochami
jsem umístil dva stejné sloupy,
odlité ze 6000 talentů bronzu,
spolu se dvěma velkými cedrovými sloupy,
a umístil jsem tam trámy jako římsu nad branami.*

(...)

*Na velké vápencové desky
jsem nechal vyrýt (obrazy) nepřátelských sídel,
která jsem dobyl.
Obklopil jsem jimi dolní části zdí
a učinil jsem z nich předměty hodné obdivu.*

*Kolem (paláce) jsem dal založit park,
napodobující pohoří Amanus,
a shromáždil jsem tam
všechny druhy vonných bylin a ovocných stromů,
které rostou v horách i v Chaldeji.*

(...)

*Abych dal bujně vyrůstat těmto osázeným místům,
dal jsem železnými krumpáči vykopat kanál
přímo přes hory a údolí,
od hranic města Kisiru až k planině kolem Ninive.
Zajistil jsem nepřetržité zásobování vodou
ze vzdálenosti jedné a půl míle
z řeky Chusur
a nechal jsem ji téci do těchto zahrad.*

*Když jsem dokončil práce na svém královském sídle,
rozšířil jsem náměstí,
přivedl jsem světlo do zákoutí a ulic
a učinil jsem je tak světlým jako jasný den,
vedl jsem (do města) boha Aššura,
velkého pána,
a všechny bohy a bohyně sídlící v Asýrii,
předložil jim skvělé obětiny
a dal jim dary.*

*V příštích dnech
nechť budoucí král, můj potomek,
kterého bůh Aššur ustanoví pastýřem země a lidu,
obnoví jeho zchátralé části,
pokud tento palác bude starý a zchátralý.*

*Nechť najde zakládací listinu nesoucí mé jméno,
potře ji olejem, předloží obětiny
a vrátí ji na místo.
Bůh Aššur vyslyší jeho modlitby.*